

A JÁRDA-SZÉLEN KEZDTÉK

FOTO: AGOSTON ISTVAN

Tagfelvétel

Valamikor az „őskorban”, amikor még csak az első házakba költöztek be Újpalotán a lakók, megalakult a „járda-szél társaság”. Tagjai esténként összejöttek és órák hosszat ücsörögtek a járdaszélen. Az arra járó fiatalokat sorra leszólították:

— Szia, most költöztetek? Nincs haverod, ugye? Ha van kedved, foglalj helyet közöttünk.

— Mit csináltok itt?

— Tulajdonképpen semmit, csak nem vagyunk egyedül. Látod azt a lányt a nyolcadikon? Őt is hívtuk, de a beképzelt liba nem hajlandó szóba állni velünk. Magával szúrta ki. Most minden délután egyedül bá-mészakodhat az ablakban.

Egyedüllet! Van belőle része bőven annak, aki lakótelepre költözik. Új környezet, új arcok, mindenki mindenkinek idegen. A fiatalok nem sokáig túrik a magányt. Újpalotán is kialakultak a különböző baráti csoportok, de az esti beszélgetéseken túl nem foglalkoztak semmivel. Mindössze annyi volt a különbség köztük és a „beképzelt liba” között, hogy nem egyedül, hanem együtt unatkoztak.

Körülbelül fél éve történt, hogy a kapualjakban felhívások jelentek meg.

„Gyertek hajókirándulásra! — Az építők ebédlőjében bált rendezünk! — Vasárnap 4-kor a Hevesi Gyula út és a Kőrakás park focicsapatának rangadója lesz a futballpályán!”

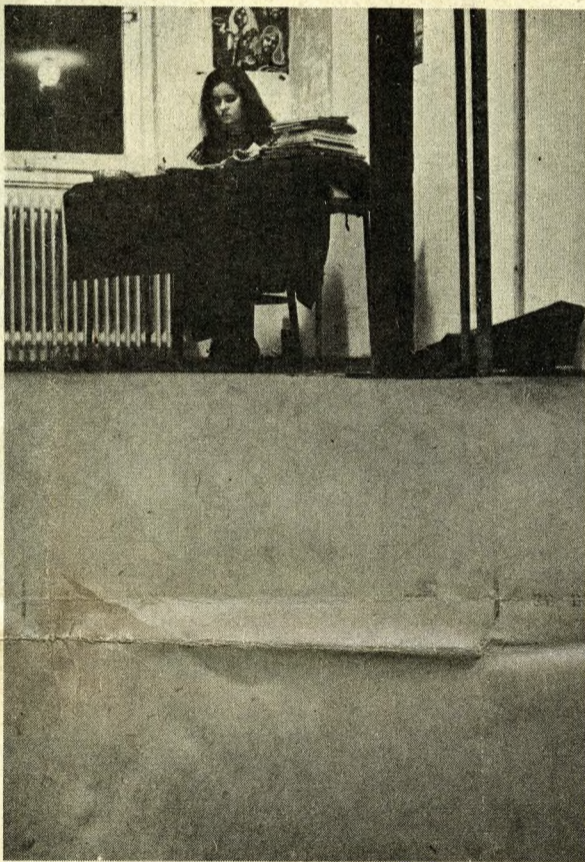
A cédulákon mindig ez volt az aláírás: Ifjúsági Csoport. Sokan törték akkoriban a fejüket, hogy kik lehetnek a név mögött.

Révfalvi Csaba, a KISZ XV. kerületi bizottságának titkára így beszélt erről:

— A kezdetben spontán kialakuló baráti társaságok mellett sajnos galerik is szerveződtek. Tulajdonképpen nem lehet ezen csodálkozni. Újpalotán semmilyen szórakozási lehetőség nincs. A galerik tagjai sem bűnözők voltak, hanem unatkozó tizenévesek, akik unaloműzés ürügyén komolyan veszélyeztették a közbiztonságot.

— Mit tettek ez ellen?

— A megoldást Sztoján Józsi bácsi, a területi párttitkár találta meg. Az ő ötlete volt az Ifjúsági Csoport létrehozása. Mindenki tagja lehetett, aki akart. Alig hogy híre ment a telepen, egymás után jöttek a gyerekek. Mindenféle programokat szerveztek, még társadalmi munkát is. Vagy — hogy mást mondjak —

Kalmár Erika nyakig merül a munkába

A kockaház földszintjén két ablakban is „ég a világ” — nyitva a klub

az egyik üres telken felállítottak két futballkaput és az utcák, terek bajnokságának izgalmas rangadói még a felnőtteket is kimozdították „közönyükből”. A vasárnap délutáni szieszta helyett jó néhányan ott szorongtak a szurkolók között.

— És a közbiztonság?

— Megszűntek a galerik. Sokan, akik korábban az ablakok betörésével ütötték el az időt, bekapcsolódtak a rendfenntartó csoport munkájába. Egyébként ennek megalakítását is a fiatalok kezdeményezték. Tagjai esténként órjára vesznek részt a telepen. Egész nyáron át kijártak a közeli építőtáborba is, amelyet az Újpalotát építő vállalat és a KISZ hozott létre.

— Mi van most az Ifjúsági Csoporttal?

— KISZ-alapszervezet lett belőle. Az igaz, hogy a csoport nagyon jól működött, de lehetőségei korlátozottak voltak. Jogilag nem létezik olyan szervezeti forma, hogy Ifjúsági Csoport. Ezért nem köthettek szerződést, nem kezelhettek önállóan pénzt stb. KISZ-alapszervezetként erre is lehetőségük van, és mi is komolyabban tudjuk segíteni őket. — Ezt már Héder András, a KISZ XV. kerületi bizottságának első titkára mondta.

Esténként kettesével, hármasával sétálgató fiatalokkal találkozhat Újpalotán az ember. Nem randevúzó párok! Mindnyájan karszalagot viselnek, rajta a felirat „Rendfenntartó Csoport”. Kíváncsi voltam, akad-e dolguk órjárauk során, ezért egy alkalommal elkísértem őket. Késő volt már, talán tíz óra is elmúlt. Pontos időközönként megérkezett a busz és ilyenkor megteltek hazatérő emberekkel az egyébként néptelen utcák. Mindig akadt, aki nem a kiközvezt gyalogjárón, hanem a fűvön át igyekezett otthona felé. A csoport valamelyik tagja odalépett hozzá és figyelmeztette a szabálytalanságra. Érdekes volt, hogy az idősebbek sem fortyantak fel, és nem kérték ki maguknak, hogy egy kölyök rendreutasítja őket. Sőt mint-ha kicsit elszégyellték volna magukat.

— Sok dolgotok akad?

— Most már nem annyi, mint nyáron, amikor még az építőtáborba is kijártunk — válaszolta egy magas fiú, akit a többiek hosszú fekete haja miatt csak Tollasnak szólítottak. Különbözik Kovács Antal a becsületes neve, és segédmunkás egy vasipari vállalatnál.

— Mi szükség volt az építőtáborok feletti gyámkodásra?

— Nem gyámkodtunk felettük, hanem segítettünk nekik. Az esetleges hivatalos vendégeknek közös erővel mutattuk meg, merre van a kijárat. Egyszer kigyulladt a közeli tarló. Ekkor is közösen vertük szét gallyakkal a tűz fészket, és még a tűzoltók megérkezése előtt sikerült eloltanunk. Azután — mivel úgyszólván mindig postaláda felé jöttünk haza —, mi dobtuk be a leveleiket is — sorolta Dávid Feri nyomdász.

— Az sem volt rossz, hogy részt vehettünk a tábori programokon. Volt tánc, szellemi vetélkedő, irodalmi műsor, filmvetítés. Így azután nemcsak akkor mentünk ki, ha órjára voltunk, hanem szinte mindennap — fűzte hozzá barátja, Szabados Tibi, az Egyesült Izzó villanyszerelője.

— A kívülállók mit szólnak mindehhez?

— Vannak, akiknek még most is az a véleményük, hogy semmi kö-zünk ahhoz, amit ők csinálnak. Pedig nekik is jobb, ha mi választjuk szét őket, amikor verekednek, és nem a rendőrök. De azért egyre többen mellénk állnak. Volt például egy srác, aki eleinte eljött ugyan közénk, de úgy viselkedett, mint egy előkelő idegen. Most pedig leg-lelkesebb társaink egyike — mondta Tollas.

Az alapszervezetnek már „székháza” is van. Az egyik tízemeletes ház három helyiségből álló szárítóját kapták meg.

— Megkaptuk? Harcoltunk érte. Rohangáltunk épületről épületre, mire megszereztük — emlékszem vissza Héder András szavaira. A szárítóból hangulatos klub kerekedik majd. Egyelőre azonban néhány kiselejtezett, mozgó lábú széken és egy kopott barna íróasztalon kívül nincs más benne. A srácok rettentően örülnek a szobáknak, és tervezgetik, hogyan fogják berendezni. A kerületi KISZ-bizottság ugyanis megígérte, hogy modern székeket, asztalokat, szekrényeket és ezen kívül sokféle játékot vásárol nekik. A Csokonai Művelődési Ház pedig 300 kötet könyvvvel gazdagítja az alapszervezetet vagyont. Minden szép lenne, ha nem gondolnánk arra, hogy mi lesz később. Hiszen egyre többen szeretnének bekapcsolódni a munkába és hamarosan kinövik a szárítót. Ők azonban nem panaszkodnak, hanem terveznek. Egyik ötletükről Molnár Maritól hallottam:

— Ösztől minden szombaton táncmulatságot szervezünk. Hogy hol? Megpróbáljuk megszerezni az építkezéssel dolgozó ebédlőjét. Ők is jól járnak, mert magunk után mindig kitakarítunk, és így hétfőn tisztaság várja őket.

— Most szervezzük a különböző szakköröket. Rajz-, irodalom-, színjátszókör. Mindennap mások tartják majd a foglalkozásokat a klubban. Szépen beosztjuk, csak elférünk valahogy — fűzte hozzá Nagy Katalin, az alapszervezet gazdasági felelőse.

— És a könyvtár. Már elhatároztuk, hogy ha nem fér el a szekrényben, akkor az íróasztalban is tartunk könyvet. Csak jó katalógust kell összeállítanunk és kész — mondta Kalmár Erika, aki eredetileg könyvtáros, és itt a klubban is elvállalta a könyvtárosi teendőket.

— Egyik termet meghagyjuk a játékoknak. Rendezünk majd asztalifoci-, meg sakkbajnokságokat — tervezgettek a fiúk.

Törik a fejüket, ötleteket agyalnak ki és meg is valósítják egyiket a másik után. Ez jellemző az újpalotai srácokra. Többre is jutottak ezzel, mintha ölbetett kézzel siránkoztak volna. Kis dolgokkal kezdtek, kevesen. Most már lassan 80 tagot számlál az alapszervezet, és ennek kétszeresére tehető azoknak a száma, akik vendégként vesznek részt az összejöveteleken, mert még nem vagy máshol tagjai a KISZ-szervezetnek. Egyre többen lesznek azok, akik szívesen töltik szabad idejüket a járdaszéli társaságból alakult alapszervezetben.

Völgyi Vera